

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ

พุทธศักราช ๒๕๖๑

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ
อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง

คำนำ

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และ สภาทนายความบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิต ของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน

โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าว จึงได้จัดทำหลักสูตรบูรณาการวิถียุทธ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี) โดยกำหนดถึงความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ในฉบับนี้

โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๑
วิสัยทัศน์	๑
พันธกิจ	๑
เป้าหมาย	๑
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	๒
โครงสร้างหลักสูตร	๗
- การจัดเวลาเรียน	๗
- สาระการเรียนรู้รายปี	๘
การจัดประสบการณ์	๒๖
สื่อและแหล่งเรียนรู้	๓๓
การประเมินผล	๓๕
ผู้จัดทำหลักสูตร	๓๖

ประกาศโรงเรียนอนุบาลวิถิพุทธ
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลวิถิพุทธ พุทธศักราช ๒๕๖๑
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และ สภาพตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน

โรงเรียนอนุบาลวิถิพุทธได้ตระหนักถึงความสำคัญของภารกิจดังกล่าว จึงได้จัดทำหลักสูตรบูรณาการวิถิพุทธ (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี) โดยกำหนดถึงความสอดคล้อง ระหว่างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ในฉบับนี้

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลวิถิพุทธ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลวิถิพุทธ เมื่อวันที่ ๒๐ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ เดือนมีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

(.....)

ประธานคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

ตั้งใจเรียน เพียรทำดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม อยู่อย่างพอเพียง

วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ มุ่งจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความรู้ มีคุณธรรม ก้าวทันเทคโนโลยีตามแนวทางโรงเรียนวิถียุทธ ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจการจัดการศึกษาปฐมวัย

1. ส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามแนวทางโรงเรียนวิถียุทธ
2. ส่งเสริมพัฒนาเด็ก น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
3. ส่งเสริม สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นตามวิถีไทย
4. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

เป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัย

1. เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามแนวทางโรงเรียนวิถียุทธ
2. เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และค่านิยมที่พึงปรารถนาของไทย
3. เด็กมีความรู้ความเข้าใจและนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน
4. เด็กมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่า ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. ครูมีทักษะการใช้เทคโนโลยีและนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ (กำหนดตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์)

มาตรฐานที่ 1 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
1.1 มีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย	1.1.1 เดินจงกรมเป็นวงกลมในทิศทางที่กำหนดโดยมีครูแนะนำ	1.1.1 เดินจงกรมเป็นวงกลมในทิศทางที่กำหนดโดยมีครูแนะนำบ้าง	1.1.1 เดินจงกรมเป็นวงกลมในทิศทางที่กำหนดได้ด้วยตนเอง
1.2 ใช้ตากับเท้าประสานสัมพันธ์กัน	1.2.1 เดินต่อเท้ากันโดยมีครูแนะนำ	1.2.1 เดินต่อเท้ากันโดยมีครูแนะนำ เป็นบางครั้ง	1.2.1 เด็กเดินต่อเท้ากันได้ด้วยตนเอง
1.๓ ใช้ตากับมือประสานสัมพันธ์กัน	1.๓.1 รอยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ ซม. ได้	1.๓.1 รอยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้	1.๓.1 รอยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม. ได้

มาตรฐานที่ 2 ความปลอดภัย และมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
2.1 หลีกเลียงต่อสภาพที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ	2.1.1 ครูเป็นผู้ชี้แนะในการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างปลอดภัย	2.1.1 เด็กสามารถทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง	2.1.1 เด็กสามารถทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยได้ด้วยตนเอง
2.2 มีสุขนิสัยในการดูแลร่างกายของตนเอง	2.2.1 ล้างมือหลังจากทำกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะทุกครั้ง	2.2.1 ล้างมือหลังจากทำกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง	1.2.1 ล้างมือหลังจากทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 3 ร่าเริง เบิกบาน มีความสุขในการรับรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
3.1 ร่าเริง เบิกบาน มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง	3.1.1 มีความสุขพอใจในสิ่งที่มืออยู่ได้อย่างเหมาะสมกับวัย 3.1.2 ภูมิใจในผลงานและความสำเร็จของตนเองได้เหมาะสมกับวัย	3.1.1 มีความสุขพอใจในสิ่งที่มืออยู่ได้อย่างเหมาะสมกับวัย 3.1.2 ภูมิใจในผลงานและความสำเร็จของตนเองได้เหมาะสมกับวัย	3.1.1 มีความสุขพอใจในสิ่งที่มืออยู่ได้อย่างเหมาะสมกับวัย 3.1.2 ภูมิใจในผลงานและความสำเร็จของตนเองได้เหมาะสมกับวัย
3.2 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	3.2.1 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	3.2.1 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	3.2.1 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก

มาตรฐานที่ 4 มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
4.1 มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	4.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	4.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง
4.2 มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	4.2.1 แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	4.2.1 ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	4.2.1 ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 5 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
5.1 มีวินัย	5.1.1 เข้าแถวอย่างมีระเบียบ โดยมีผู้ชี้แนะทุกครั้ง 5.1.2 จัดเก็บของใช้ส่วนตัวได้ โดยมีผู้ชี้แนะ	5.1.1 เข้าแถวอย่างมีระเบียบ โดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง 5.1.2 จัดเก็บของใช้ส่วนตัวได้ด้วยตนเอง	5.1.1 เข้าแถวอย่างมีระเบียบได้ด้วยตนเอง 5.1.2 จัดเก็บของใช้ส่วนตัวได้ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว
5.2 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	5.2.1 ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายโดยมีผู้ช่วยเหลือ	5.2.1 ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายได้ด้วยตนเอง	5.2.1 ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
5.3 ประหยัดและพอเพียง	5.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	5.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะในบางครั้ง	5.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงได้ด้วยตนเอง
5.4 การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	5.4.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	5.4.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	5.4.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้

มาตรฐานที่ 6 อนุรักษ์สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
6.1 มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี	6.1.1 ทิ้งขยะให้ถูกที่โดยมีผู้ชี้แนะ	6.1.1 ทิ้งขยะให้ถูกที่โดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง	6.1.1 ทิ้งขยะให้ถูกที่ได้ด้วยตนเอง
6.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย	6.2.1 แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ด้วยความอ่อนน้อม ตามมารยาทไทยโดยมีผู้ชี้แนะ 6.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษตามโอกาสได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ 6.2.3 แสดงความเคารพต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยผู้ชี้แนะ	6.2.1 แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ด้วยความอ่อนน้อม ตามมารยาทไทยโดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง 6.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษตามโอกาสได้ด้วยตนเอง 6.2.3 แสดงความเคารพต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยผู้ชี้แนะบางครั้ง	6.2.1 แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ด้วยความอ่อนน้อม ตามมารยาทไทยได้ด้วยตนเอง 6.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษตามโอกาสได้ตามกาลเทศะ 6.2.3 แสดงความเคารพต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
7.1 มีทักษะทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย	7.1.1 พุดจาไพเราะ มีคำลงท้ายประโยค โดยผู้ชี้แนะ	7.1.1 พุดจาไพเราะ มีคำลงท้ายประโยค โดยผู้ชี้แนะบางครั้ง	7.1.1 พุดจาไพเราะ มีคำลงท้ายประโยค ได้ด้วยตนเอง
7.2 มีความรู้ความเข้าใจแยกแยะสิ่งดีและไม่ดีได้จากการลงมือปฏิบัติ	7.1.2 บอกได้ว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี โดยผู้ชี้แนะ	7.1.2 บอกได้ว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี โดยผู้ชี้แนะบางครั้ง	7.1.2 บอกได้ว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี ได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 8 มีทักษะในการแสวงหาความรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
8.1 ใฝ่รู้แสวงหาความจริง และใฝ่สร้างสรรค์อยู่เสมอ	8.1.1 สนใจใฝ่เรียนรู้ต่างๆ โดยมีผู้ชี้แนะ 8.1.2 กลั่นกรองข้อมูลเป็นองค์ความรู้ได้โดยมีผู้ชี้แนะ	8.1.1 สนใจใฝ่เรียนรู้ต่างๆ โดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง 8.1.2 กลั่นกรองข้อมูลเป็นองค์ความรู้ได้โดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง	8.1.1 สนใจใฝ่เรียนรู้ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง 8.1.2 กลั่นกรองข้อมูลเป็นองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 9 มีความรู้ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหา

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		
	อายุ 3-4 ปี	อายุ 4-5 ปี	อายุ 5-6 ปี
9.1 รู้เท่าทัน และแก้ปัญหาได้	9.1.1 แก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้โดยมีผู้ชี้แนะ 9.1.2 มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยการลองผิดลองถูกได้โดยมีผู้ชี้แนะ	9.1.1 แก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้โดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง 9.1.2 มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยการลองผิดลองถูกได้โดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง	9.1.1 แก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้ด้วยตนเอง 9.1.2 มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยการลองผิดลองถูกได้ด้วยตนเอง

โครงสร้างหลักสูตร

การจัดเวลาเรียน

โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ สังกัดกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี) โดยแบ่งออกเป็น ๔ ภาคเรียน ใน ๑ ปีการศึกษา คือ

ภาคเรียนที่ ๑ เปิดเรียนระหว่าง ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึง ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

ภาคฤดูร้อน ๑ เปิดเรียนระหว่าง ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

ภาคเรียนที่ ๒ เปิดเรียนระหว่าง ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๒

ภาคฤดูร้อน ๒ เปิดเรียนระหว่าง ๑ เมษายน ๒๕๖๒ ถึง ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา

สาระการเรียนรู้รายปีสำหรับเด็กอายุ ๓-๔ ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านร่างกาย	มาตรฐานที่ 1 กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีทักษะการ เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่าง คล่องแคล่วตามวัย	1.1.1 เดินจงกลมเป็นวงกลมใน ทิศทางที่กำหนดโดยมีครู แนะนำ	๑. การใช้กล้ามเนื้อใหญ่และ กล้ามเนื้อเล็กประสาน สัมพันธ์กัน	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
		ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ใช้ตากับเท้า ประสานสัมพันธ์กัน	1.2.1 เดินต่อเท้ากันโดยมีครู แนะนำ	๑. การใช้ตากับเท้าประสาน สัมพันธ์กัน	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
		ตัวบ่งชี้ที่ 1.๓ ใช้ตากับมือ ประสานสัมพันธ์กัน	1.๓.1 รอยวัสดุที่มีรูขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ ซม.ได้	๑. การใช้ตากับมือประสาน สัมพันธ์กัน	๑. การหยิบจับ และการร้อย วัสดุ
	มาตรฐานที่ 2 ความ ปลอดภัย และมีสุขนิสัย ที่ดี	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 หลีกเลี่ยงต่อ สภาพที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ	2.1.1 ครูเป็นผู้ชี้แนะในการทำ กิจกรรมต่างๆ อย่างปลอดภัย	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัย ในชีวิตประจำวัน ๒. การเล่นเครื่องเล่นอย่าง ปลอดภัย ๓. การเล่นบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ	

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสารการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 มีสุขนิสัยในการดูแลร่างกายของตนเอง	2.๒.1 ล้างมือหลังทำกิจกรรมต่างๆ เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การล้างมือที่ถูกวิธี	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
ด้านอารมณ์-จิตใจ	มาตรฐานที่ 3 ร่าเริง เบิกบาน มีความสุขในการรับรู้	ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ร่าเริง เบิกบาน มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง	3.1.1 มีความสุขพอใจในสิ่งที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมกับวัย	1. สามารถแสดงออกได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ 2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล รูปร่าง หน้าตา อารมณ์	1. การแสดงปฏิกิริยา พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ 2. การเล่นตามมุมประสบการณ์
		ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	3.2.1 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	๑. แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น ๒. การเล่นหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองหรือกับผู้อื่น	๑. เขียนภาพตามความคิดสร้างสรรค์และแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน ๒. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง
	มาตรฐานที่ 4 มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น	1. การแสดงความเป็นเจ้าของที่เหมาะสม ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	1. การแสดงความเป็นเจ้าของที่เหมาะสม 2. การเล่นตามมุมประสบการณ์

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสารถการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	4.2.1 แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับการช่วยเหลือ แบ่งปัน	๑. การเล่นตามมุมประสบการณ์ ๒. การเล่นนอกห้องเรียน
ด้านสังคม	มาตรฐานที่ 5 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีวินัย	5.1.1 เข้าแถวอย่างมีระเบียบโดยมีผู้ชี้แนะทุกครั้ง 5.1.2 จัดเก็บของใช้ส่วนตัวได้โดยมีผู้ชี้แนะ	๑. การรู้จักรอคอย ๒. การปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียน ๓. การฟังนิทานเกี่ยวกับระเบียบวินัย	๑. การรอคอย ๒. การปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียน ๓. การเล่นเกมบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ
		ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	5.2.1 ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายโดยมีผู้ช่วยเหลือ	๑. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	๑. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
		ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ประหยัดและพอเพียง	5.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง
		ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	5.4.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	๑. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ๒. การทำศิลปะแบบร่วมมือ	๑. การเล่นตามมุมประสบการณ์ ๒. การทำศิลปะแบบร่วมมือ

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสภาระเบียบปฏิบัติ	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มาตรฐานที่ 6 อนุรักษ์สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความเป็นไทย	ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี	6.1.1 ทิ้งขยะให้ถูกที่โดยมีผู้ชี้แนะ	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงในชั้นเรียน ๓. การพินิจทานเกี่ยวกับระเบียบวินัย	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน ๒. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงในชั้นเรียน ๓. การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ
		ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย	6.2.1 แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ด้วยความอ่อนน้อม ตามมารยาทไทย โดยมีผู้ชี้แนะ 6.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษตามโอกาสได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ 6.2.3 แสดงความเคารพต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยมีผู้ชี้แนะ	๑. การการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ๒. การการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๑. การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ๒. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสภาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสติปัญญา	มาตรฐานที่ ๗ ให้ภาษาสื่อสารได้ เหมาะสมกับวัย	ตัวบ่งชี้ที่ ๗๑. มีทักษะทางภาษาที่ เหมาะสมกับวัย	๗๑.๑ พูดจา ไพเราะ มีคำลงท้าย. ประโยค โดยมีผู้แนะนำ	๑ .การมีมารยาทในการพูดจา	๑การมีมารยาทในการพูด.
		ตัวบ่งชี้ที่ ๗๒. มีความรู้ความเข้าใจ แยะ แยะสิ่งดีและไม่ดีได้จาก การลงมือปฏิบัติ	๗๑.๒ บอกได้ว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใด. ไม่ดี	๑จำลองเหตุการณ์ที่ดีและไม่ ดี ๒ จากเหตุการณ์ที่สมมติขึ้น. สามารถตอบได้ว่าดีหรือไม่ดี	๑สนทนาโต้ตอบได้ว่าการ. กระทำสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี
	มาตรฐานที่ ๘ มีทักษะแสวงหาความรู้	ตัวบ่งชี้ที่ ๘๑. ใฝ่รู้แสวงหาความจริงและ ใฝ่สร้างสรรค์อยู่เสมอ	๘ ๑.๑ สนใจใฝ่รู้แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ. โดยมีผู้ชี้แนะ ๘๒.๒ กลั่นกรองข้อมูลเป็นองค์. ความรู้ได้โดยมีผู้ชี้แนะ	๑ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ. ในชุมชน ๒สนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับสิ่งที่. เด็กพบเห็นและความรู้สึกของ เด็กที่มีต่อการเรียนรู้	๑ได้รับความรู้จากการไป. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ๒สามารถเล่าเหตุการณ์และ. ความรู้สึกที่ได้พบเห็นมา
มาตรฐานที่ ๙ มีความรู้ความสามารถใน การคิดและแก้ปัญหา	ตัวบ่งชี้ที่ ๙ ๑. รู้เท่าทัน และแก้ไขปัญห าได้	๙๑.๑ แก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้. โดยมีผู้ชี้แนะ ๙๑.๒ มีทักษะในการแก้ปัญหา. โดยการลองผิดลองถูก	๑ได้รู้จักการแก้ปัญหาเมื่อ ทำงาน โดยการลองผิด ลอง ถูก	๑แก้ใช้ความสามารถของ. ตนเองในการแก้ปัญหาที่ เกิดขึ้นในชีวิต	

สาระการเรียนรู้รายปีสำหรับเด็กอายุ ๔-๕ ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านร่างกาย	มาตรฐานที่ 1 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย	1.1.1 เดินจงกลมเป็นวงกลมในทิศทางที่กำหนด โดยมีครูแนะนำบ้าง	๑. การใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กประสานสัมพันธ์กัน	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
		ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ใช้ตากับเท้าประสานสัมพันธ์กัน	1.2.1 เดินต่อเท้ากันโดยมีครูแนะนำ เป็นบางครั้ง	๑. การใช้ตากับเท้าประสานสัมพันธ์กัน ๒. การทรงตัวแบบเคลื่อนที่	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
		ตัวบ่งชี้ที่ 1.๓ ใช้ตากับมือประสานสัมพันธ์กัน	1.๓.1 รอยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๕ ซม. ได้	๑. การใช้ตากับมือประสานสัมพันธ์กันอย่างแม่นยำ	๑. การหยิบจับ และการร้อยวัสดุที่มีขนาดเล็กลง
	มาตรฐานที่ 2 ความปลอดภัย และมีสุขนิสัยที่ดี	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 หลีกเลี่ยงต่อสภาพที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ	2.1.1 เด็กสามารถทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๒. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๓. การเล่นบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ	

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
	มาตรฐานที่ 2 ความปลอดภัย และมีสุขนิสัยที่ดี(ต่อ)	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 มีสุขนิสัยในการดูแลร่างกายของตนเอง	2.2.1ล้างมือหลังจากทำกิจกรรม โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะเป็นบางครั้ง	๑. การล้างมือที่ถูกต้อง	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
ด้านอารมณ์-จิตใจ	มาตรฐานที่ 3 ร่าเริง เบิกบาน มีความสุขในการรับรู้	ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ร่าเริง เบิกบาน มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง	3.1.1มีความสุขพอใจในสิ่งที่มืออยู่ได้อย่างเหมาะสมกับวัย 3.1.2ภูมิใจในผลงานและความสำเร็จของตนเองได้เหมาะสมกับวัย	1. สามารถแสดงออกได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นทันที 2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล รูปร่าง หน้าตา อารมณ์ และความคิดเห็นที่เป็นตัวของตัวเอง 3. แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความมั่นใจมากขึ้น 4. การเล่นหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองหรือกับผู้อื่น และรู้จักแบ่งปัน	1. การแสดงปฏิกิริยา พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ 2. เขียนภาพตามความคิดสร้างสรรค์และแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน 3. การเล่นตามมุมประสบการณ์ 4. การแสดงบทบาทสมมุติ
		ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	3.2.1มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	๑. แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่นหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองหรือกับผู้อื่น	๑. เขียนภาพตามความคิดสร้างสรรค์และแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน ๒. การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างผลการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านอารมณ์- จิตใจ(ต่อ)	มาตรฐานที่ 4 มี คุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.1.1ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะ	1. การแสดงความเป็นเจ้าของที่ เหมาะสม ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับ คุณธรรมจริยธรรม	1. การแสดงความเป็นเจ้าของที่ เหมาะสม 2. การเล่นตามมุมประสบการณ์
		ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีน้ำใจ และ ช่วยเหลือแบ่งปัน	4.2.1ช่วยเหลือ และแบ่งปัน ผู้อื่น เมื่อมีผู้ชี้แนะบางครั้ง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับการ ช่วยเหลือ แบ่งปัน	๑. การเล่นตามมุม ประสบการณ์ ๒. การเล่นนอกห้องเรียน
ด้านสังคม	มาตรฐานที่ 5 มีทักษะ ชีวิต และปฏิบัติตนตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีวินัย	5.1.1เข้าแถวอย่างมีระเบียบ โดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง	๑. การรู้จักรอคอยในการทำ กิจกรรม ๒. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงใน ชั้นเรียน ๓. การฟังนิทานเกี่ยวกับระเบียบ วินัย ๔. การรู้จักเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	๑. การรอคอยแบบมีระเบียบ วินัย ๒. การปฏิบัติตนตามข้อตกลง ในชั้นเรียน ๓. การเล่นบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ
		ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ช่วยเหลือ ตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	5.1.2จัดเก็บของใช้ส่วนตัว ได้ด้วยตนเอง	๑. การช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง	๑. การช่วยเหลือตนเองในการ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตนตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างผลการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม (ต่อ)	มาตรฐานที่ 5 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ประหยัดและพอเพียง	5.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะในบางครั้ง	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัดและพอเพียง
		ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	5.4.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	๑. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ๒. การทำศิลปะแบบร่วมมือ	๑. การเล่นตามมุมประสบการณ์ ๒. การทำศิลปะแบบร่วมมือ
	มาตรฐานที่ 6 อนุรักษ์สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความเป็นไทย	ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี	6.1.1 ทิ้งขยะให้ถูกที่โดยมีผู้ชี้แนะบางครั้ง	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน ๒. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ๓. การฟังนิทานเกี่ยวกับระเบียบวินัย	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน ๒. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ๓. การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสภาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม (ต่อ)	มาตรฐานที่ 6 อนุรักษ์ สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและความเป็น ไทย (ต่อ)	ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีมารยาทตาม วัฒนธรรมไทย	6.2.1 แสดงความเคารพต่อ ผู้ใหญ่ด้วยความอ่อนน้อม ตามมารยาทไทย โดยมีผู้ ชี้แนะบางครั้ง 6.2.2 กล่าวคำขอบคุณและ ขอโทษตามโอกาสได้ด้วย ตนเอง 6.2.3 แสดงความเคารพต่อ ชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ โดยมีผู้ ชี้แนะบางครั้ง	๑. การการปฏิบัติตนตาม มารยาทไทย ๒. การการปฏิบัติตนตาม วัฒนธรรมและประเพณีไทย	๑. การเล่นบทบาทสมมติการ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ๒. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสารการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน สติปัญญา	มาตรฐานที่ ๗ ให้ภาษาสื่อสารได้ เหมาะสมกับวัย	ตัวบ่งชี้ที่ ๗๑. มีทักษะทางภาษาที่ เหมาะสมกับวัย	๗๑.๑ พุดจา ไพเราะะ มีคำลงท้าย. ประโยค โดยมีผู้แนะนำบางครั้ง	๑การมีมารยาทในการพุดจา .	๑การมีมารยาทในการพุด.
		ตัวบ่งชี้ที่ ๗๒. มีความรู้ความเข้าใจ แยะ แยะสิ่งดีและไม่ดีได้จาก การลงมือปฏิบัติ	๗๑.๒ บอกได้ว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่. ดี มีคุณหรือมีโทษอย่างไร	๑ จากเหตุการณ์ที่สมมติขึ้น. สามารถตอบได้ว่าดีหรือไม่ดี ๒รู้ว่ามิโทษหรือประโยชน์. อย่างไร	๑สนทนาโต้ตอบได้ว่าการ. กระทำสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี และใน แต่ละกิจกรรมมิโทษและ ประโยชน์อย่างไร
	มาตรฐานที่ ๘ มีทักษะแสวงหา ความรู้	ตัวบ่งชี้ที่ ๘๑. ใฝ่รู้แสวงหาความจริง และใฝ่สร้างสรรค์อยู่ เสมอ	๘๑.๑ สนใจใฝ่รู้ รวบรวมข้อมูล และ. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ๘๒.๒ กลั่นกรองข้อมูลเป็นองค์. ความรู้และนำมาปฏิบัติ	๑ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ. ในชุมชน ๒รวบรวมข้อมูลที่ได้แล้วนำมา. สรุปเป็นเรื่องราว	๑ได้รับความรู้จากการไปแหล่ง. เรียนรู้ในชุมชน ๒สามารถเก็บรวบรวมข้อมูล. จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
	มาตรฐานที่ ๙ มีความรู้ ความสามารถในการ คิดและแก้ปัญหา	ตัวบ่งชี้ที่ ๙ ๑. รู้เท่าทัน และแก้ไข ปัญหาได้	๙ ๑.๑ แก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้. โดยมีผู้แนะนำเป็นบางครั้ง ๙๑.๒ มีทักษะในการแก้ปัญหา โดยรู้. ว่าปัญหาคืออะไรและลองแก้ปัญหา	๑รู้ว่าปัญหาคืออะไร. ๒สาเหตุปัญหามาจากไหน. ๓ทดลองแก้ไขปัญหานั้นด้วย. ตนเอง	๑รู้จักการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น. ในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้รายปีสำหรับเด็กอายุ ๕-๖ ปี

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านร่างกาย	มาตรฐานที่ 1 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วตามวัย	1.1.1 เดินจงกรมเป็นวงกลมในทิศทางที่กำหนดได้ด้วยตนเอง	๑. การใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กประสานสัมพันธ์กัน	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
		ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ใช้ตากับเท้าประสานสัมพันธ์กัน	1.2.1 เด็กเดินต่อเท้ากันได้ด้วยตนเอง	๑. การใช้ตากับเท้าประสานสัมพันธ์กัน ๒. การทรงตัวแบบเคลื่อนที่ ๓. การออกกำลังกาย	๑. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ ๒. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ ๓. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
		ตัวบ่งชี้ที่ 1.๓ ใช้ตากับมือประสานสัมพันธ์กัน	1.๓.1 รอยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๒๕ ซม. ได้	๑. การใช้ตากับมือประสานสัมพันธ์กันอย่างแม่นยำ ๒. การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กที่คล่องแคล่วขึ้น	๑. การหยิบจับ และการร้อยวัสดุที่มีขนาดเล็กลงโดยใช้เวลาไม่มาก
	มาตรฐานที่ 2 ความปลอดภัย และมีสุขนิสัยที่ดี	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 หลีกเลียงต่อสภาพที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ	2.1.1 เด็กสามารถทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยได้ด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๒. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย	๑. การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน ๒. การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย ๓. การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างการการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
		ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 มีสุขนิสัยในการดูแลร่างกายของตนเอง	1.2.1ล้างมือหลังจากทำกิจกรรมได้ด้วยตนเอง	๑. การล้างมือที่ถูกวิธี	๑. การปฏิบัติตนตามสุขอนามัยสุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน
ด้านอารมณ์- จิตใจ	มาตรฐานที่ 3 ร่าเริง เบิกบาน มีความสุขในการรับรู้	ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ร่าเริง เบิกบาน มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง	3.1.1มีความสุขพอใจในสิ่งที่มืออยู่ได้อย่างเหมาะสมกับวัย 3.1.2ภูมิใจในผลงานและความสำเร็จของตนเองได้เหมาะสมกับวัย	1. สามารถแสดงออกได้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นทันที 2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล รูปร่าง หน้าตา อารมณ์ และความคิดเห็นที่เป็นตัวของตัวเอง 3. แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความมั่นใจมากขึ้น 4. การเล่นหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองหรือกับผู้อื่น และรู้จักแบ่งปัน	1. การแสดงปฏิกิริยา พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ 2. เขียนภาพตามความคิดสร้างสรรค์และแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน 3. การเล่นตามมุมประสบการณ์ 4. การแสดงบทบาทสมมุติ
		ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	3.2.1มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก	๑. แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ๒. การเล่นหรือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองหรือกับผู้อื่นได้ดี ๓. การปฏิบัติตนเวลาอยู่หน้าชั้นเรียน	๑. เขียนภาพตามความคิดสร้างสรรค์และแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน ๒. การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสภาระการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านอารมณ์- จิตใจ	มาตรฐานที่ 4 มี คุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 มีความซื่อสัตย์ สุจริต	4.1.1ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง	1. การแสดงความเป็นเจ้าของที่ เหมาะสม ๒. การฟังนิทานเกี่ยวกับ คุณธรรมจริยธรรม	1. การแสดงความเป็นเจ้าของที่ เหมาะสม 2. การเล่นตามมุมประสบการณ์
		ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 มีน้ำใจ และ ช่วยเหลือแบ่งปัน	4.2.1ช่วยเหลือ และแบ่งปัน ผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	๑. การฟังนิทานเกี่ยวกับการ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ๒. การรู้จักแบ่งปันของเล่น	๑. การเล่นตามมุม ประสบการณ์ ๒. การเล่นนอกห้องเรียน

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสารการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มาตรฐานที่ 5 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 มีวินัย	5.1.1 เข้าแถวอย่างมีระเบียบได้ด้วยตนเอง 5.1.2 จัดเก็บของใช้ส่วนตัวได้ด้วยตนเองอย่างคล่องแคล่ว	๑. การรู้จักรอคอยในการทำกิจกรรม ๒. การปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียน ๓. การฟังนิทานเกี่ยวกับระเบียบวินัย ๔. การรู้จักเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี	๑. การรอคอยแบบมีระเบียบวินัย ๒. การปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียน ๓. การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ
		ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	5.2.1 ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว	๑. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	๑. การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๒. การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
		ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ประหยัดและพอเพียง	5.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงได้ด้วยตนเอง	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง ๒. การนำสิ่งของที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่เพื่อประหยัดและเพียงพอต่อความต้องการตัวเอง	๑. การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง
		ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	5.4.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้	๑. การเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ ๒. การทำศิลปะแบบร่วมมือ	๑. การเล่นตามมุมประสบการณ์ ๒. การทำศิลปะแบบร่วมมือ

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสารการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มาตรฐานที่ 6 อนุรักษ์สืบสาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความเป็นไทย	6.1 มีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี	6.1.1 ทิ้งขยะให้ถูกที่ได้ด้วยตนเอง	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ๒. การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม ๓. การฟังนิทานเกี่ยวกับระเบียบวินัย	๑. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ๒. การปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคม ๓. การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ
		6.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย	6.2.1 แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ด้วยความอ่อนน้อมตามมารยาทไทย ได้ด้วยตนเอง 6.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษตามโอกาสได้ตามกาลเทศะ 6.2.3 แสดงความเคารพต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ได้ด้วยตนเอง	๑. การการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ๒. การการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๑. การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย ๒. การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสารถการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน สติปัญญา	มาตรฐานที่ ๗ ให้ภาษาสื่อสารได้ เหมาะสมกับวัย	ตัวบ่งชี้ที่ ๗๑. มีทักษะทางภาษาที่ เหมาะสมกับวัย	๗ ๑.๑ พูดจา ไพเราะ มีคำลงท้ายประโยค. ได้ด้วยตนเอง	๑การมีมารยาทในการพูดจา .	๑การมีมารยาทในการพูด.
		ตัวบ่งชี้ที่ ๗๒. มีความรู้ความเข้าใจ แยแยะสิ่งดีและไม่ดีได้ จากการลงมือปฏิบัติ	๗ ๑.๒ บอกได้ว่าสิ่งใดดีหรือสิ่งใดไม่ดี.มี คุณหรือมีโทษอย่างไร บอกเหตุผลและผล ของการกระทำได้	๑จำลองเหตุการณ์ที่ดีและไม่ ดี ๒สามารถบอกเหตุผลได้ว่า. แต่ละการกระทำควรทำ หรือไม่อย่างไร	๑สนทนาโต้ตอบได้ว่าการ. กระทำสิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี
	มาตรฐานที่ ๘ มีทักษะแสวงหา ความรู้	ตัวบ่งชี้ที่ ๘๑. ใฝ่รู้แสวงหาความจริง และใฝ่สร้างสรรค์อยู่ เสมอ	๘๑.๑ สนใจใฝ่รู้รวบรวมข้อมูลและแสวงหา. ความรู้ต่าง ๆอย่างสร้างสรรค์ ๘ ๒.๒ กลั่นกรองข้อมูลเป็นองค์ความรู้. และนำมาปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์	๑ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้. ต่าง ๆในชุมชน ๒รวบรวมข้อมูลที่ได้แล้ว. นำมาสรุปเป็นเรื่องราว และ ถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องได้	๑ได้รับความรู้จากการไป. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ๒ได้คิดสร้างสรรค์ออกแบบ. ผลงานตนเอง ๓เล่าเหตุการณ์ บอก. ความรู้สึก ออกมาเป็น เรื่องราวได้

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สภาพที่พึงประสงค์	ตัวอย่างสารถการเรียนรู้	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน สติปัญญา	มาตรฐานที่ ๙ มีความรู้ ความสามารถในการ คิดและแก้ปัญหา	ตัวบ่งชี้ที่ ๙ ๑. รู้เท่าทัน และแก้ไข ปัญหาได้	๙๑.๑ แก้ปัญหาชีวิตประจำวันได้อย่างมี เหตุผล ๙๑.๒ มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยรู้ว่า. ปัญหาคืออะไรและเลือกวิธีในการ แก้ปัญหาได้อย่างดี	๑รู้ว่าปัญหาคืออะไร. ๒สาเหตุของปัญหามาจาก. อะไร ๓เลือกวิธีการแก้ปัญหาอย่าง. ถูกวิธี	๑รู้จักเลือกวิธีการแก้ปัญหา. อย่างมีเหตุมีผล

การจัดประสบการณ์

โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ นำแนวคิดจากนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในการจัดประสบการณ์ ทำความเข้าใจ นวัตกรรมนั้นๆ แต่ละนวัตกรรมจะมีจุดเด่นของตนเอง แต่โดยภาพรวมแล้ว นวัตกรรมส่วนใหญ่จะยึดเด็กเป็นสำคัญ การลงมือปฏิบัติจริงด้วยตัวเด็กจะเป็นหัวใจสำคัญในแต่ละนวัตกรรม ต่อไปนี้คือนวัตกรรมที่เข้ามามีบทบาทในการศึกษาระดับปฐมวัย คือ

1. การสอนตามแนวคิดวิถียุทธ

วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยได้รับการกล่อมเกลา จากคำสอนของพระพุทธศาสนา ตั้งแต่ยุคแรก ของประวัติศาสตร์ชาติไทย จนกล่าวได้ว่าวิถียุทธ คือ วิถีวัฒนธรรมของชาวไทยส่วนใหญ่ จนมีความเป็นเอกลักษณ์ที่ทั่วโลกตระหนักและให้การยอมรับพุทธธรรมหรือพุทธศาสตร์เป็นองค์ความรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้ศึกษา เข้าใจธรรมชาติ ของโลกและชีวิตที่แท้จริง และฝึกให้ผู้ศึกษาสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตั้งแต่ระดับการดำเนินชีวิตประจำวันของคนทั่วไป คือ การกิน อยู่ ดู ฟัง จนถึงระดับการดำเนินชีวิตของ นักบวชผู้มุ่งมีชีวิตที่บริสุทธิ์ และในทุกระดับยังผลให้ผู้ศึกษาเองมีความสุขพร้อมๆ กับช่วยให้คนรอบข้างและ สังคมมีความสุขพร้อมกันไปด้วยอย่างชัดเจน

พุทธธรรมมีกรอบการพัฒนาหลักเป็นระบบการศึกษา 3 ประการ เรียกว่าไตรสิกขา คือ อธิศีลสิกขา อธิจิตตสิกขา และอธิปัญญาสิกขา ที่เรียกสั้นๆ ว่า ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งเป็นการฝึกหัดอบรม เพื่อพัฒนากาย ความประพฤติ จิตใจ และปัญญา ไตรสิกขานี้เป็นการศึกษาที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตทุกด้านและทุกวัย อีกทั้งมีความง่ายยาก ตั้งแต่เรื่องเบื้องต้นทั้งของเด็กและผู้ใหญ่จนถึงเรื่องที่ละเอียดซับซ้อนที่ยากจะหาองค์ความรู้อื่นใดมาเทียบได้

การศึกษาของกุลบุตรกุลธิดาและผู้ใหญ่ทั้งหลายในอดีตอันยาวนานของไทย มีฐานจากการใช้ พุทธธรรมมาอบรมสั่งสอนแต่อาจไม่มีระบบของการศึกษาระดับอย่างในยุคปัจจุบัน แม้ในปัจจุบันจะมีการศึกษา ภาคบังคับแก่คนส่วนใหญ่ แต่ก็มิได้นำเอาพุทธธรรมมาเป็นฐานของการศึกษา แต่นำระบบและองค์ความรู้ตาม โลกนิยมโดยมีฐานจากประเทศตะวันตกมาเป็นแกนในการจัดการศึกษา ทำให้พุทธธรรมเองเริ่มห่างเหินจาก ชีวิตของคนไทยยุคปัจจุบันมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายในความล้ำค่าของพุทธธรรม และจากการที่เป็น ฐานของวัฒนธรรมไทยมาแต่อดีต

ด้วยคุณค่าอันอนันต์ขององค์ความรู้ในพุทธธรรมและระบบไตรสิกขาที่ชัดเจนในการศึกษาพัฒนาผู้เรียน ทุกวัย ทางกระทรวงศึกษาธิการจึงมีแนวความคิดที่จะส่งเสริมให้สถานศึกษานำระบบของพุทธธรรมมาประยุกต์ จัดกับระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษาปัจจุบัน เพื่อพัฒนาเยาวชนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติกำหนด ที่มีคุณสมบัติของการเป็นคนที่ดี เก่ง มีความสุขอย่างแท้จริง อันเป็น เป้าหมายแท้ของพุทธธรรมอยู่แล้วให้มีความชัดเจนขึ้น โดยผ่านการดำเนินงานของ “โรงเรียนวิถียุทธ” อันจะ เป็นตัวอย่างที่จะขยายผลสู่การพัฒนาในโรงเรียนอื่นๆ ในวงกว้างต่อไป

โรงเรียนวิถีพุทธ

คือ โรงเรียนระบบปกติทั่วไปที่นำหลักธรรมพระพุทธศาสนามาใช้ หรือประยุกต์ใช้ในการบริหาร และการพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของสถานศึกษา เน้นกรอบการพัฒนาตามหลักไตรสิกขา อย่างบูรณาการ

รูปแบบโรงเรียนวิถีพุทธ

โรงเรียนวิถีพุทธเป็นสถานศึกษาในระบบปกติที่นำหลักพุทธธรรมหรือองค์ความรู้ที่เป็นคำสอนในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น โดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ การนำหลักธรรมมาใช้ในระบบการพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของสถานศึกษา ซึ่งอาจเป็นการเรียนการสอนในภาพรวมของหลักสูตรสถานศึกษา หรือ การจัดเป็นระบบวิถีชีวิตในสถานศึกษาของผู้เรียนส่วนใหญ่ โดยนำไปสู่จุดเน้นของการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถ กิน อยู่ ดู ฟังเป็น คือ ใช้ปัญญาและเกิดประโยชน์แท้จริงต่อชีวิต และการจัดดำเนินการของสถานศึกษาจะแสดงถึงการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ(ปรโตโฆสะ) ที่เป็นกัลยาณมิตรเอื้อในการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ด้วยวิถีวัฒนธรรมแสงปัญญา ทั้งนี้การพัฒนาผู้เรียนดังกล่าวจัดผ่านระบบไตรสิกขา ที่ผู้เรียนได้ศึกษาปฏิบัติอบรม ทั้งศีลหรือพฤติกรรมหรือวินัยในการดำเนินชีวิตที่ดีงามสำหรับตน และสังคม สมာธิ หรือด้านการพัฒนาจิตใจที่มีคุณภาพ มีสมรรถภาพ มีจิตใจที่ตั้งมั่นเข้มแข็งและสงบสุข และปัญญาที่มีความรู้ที่ถูกต้องมีศักยภาพในการคิด การแก้ปัญหาที่เหมาะสม(โยนิโสมนสิการ) โดยมีครูและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกัลยาณมิตรสำคัญ ที่รักและปรารถนาดี ที่จะพัฒนาผู้เรียนอย่างดีที่สุดด้วยความเพียรพยายาม ระบบพัฒนาผู้เรียนด้วยไตรสิกขา

ลักษณะโรงเรียนวิถีพุทธ เน้นการจัดสภาพทุกๆ ด้าน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาตามหลักพุทธธรรมอย่างบูรณาการที่ส่งเสริมให้เกิดความเจริญงอกงามตามลักษณะแห่งปัญญาคุณธรรม 4 ประการ คือ

1. สัมปยุตสังเสวะ หมายถึงการอยู่ใกล้คนดี ใกล้ผู้รู้ มีครู อาจารย์ดี มีข้อมูล มีสื่อที่ดี
2. สัทธัมมัสสวนะ หมายถึง เอาใจใส่ศึกษาโดยมีหลักสูตร การเรียนการสอนที่ดี
3. โยนิโสมนสิการ หมายถึง มีกระบวนการคิดวิเคราะห์พิจารณาหาเหตุผลที่ดีและถูกวิธี
4. ธัมมานุวัตรปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ถูกต้องเหมาะสม

2. การสอนตามแนวคิดแบบ ไฮสโคป

หลักการ

โปรแกรมไฮสโคปเน้นการเรียนรู้แบบลงมือกระทำผ่านมุมเล่นที่หลากหลาย ด้วยสื่อและ กิจกรรมที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก และการแก้ปัญหาอย่างกระตือรือร้น

ทฤษฎีที่มีอิทธิพล

ในระยะเริ่มต้น การพัฒนาโปรแกรมไฮสโคปใช้ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theory) ของเปียเจต์ (Piaget) เป็นพื้นฐานโดยเฉพาะการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนซึ่งเน้น การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning) ระยะต่อมาได้มีการผสมผสานทฤษฎี และแนวคิดอื่นๆ เช่น ทฤษฎีของอีริกสัน (Erikson) ในเรื่องการให้โอกาสเด็กเป็นผู้ริเริ่มการเล่นหรือกิจกรรมต่างๆ อย่างอิสระและทฤษฎีของ ไวโกตสกี (Vygotsky) ในเรื่อง ปฏิสัมพันธ์และการใช้ภาษา เป็นต้น

การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ (Active Learning)

หลักการที่สำคัญของไฮสโคปในระดับปฐมวัย คือ การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ ซึ่งถือว่าเป็น พื้นฐานสำคัญ ในการพัฒนาเด็ก การเรียนรู้แบบลงมือกระทำจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในโปรแกรมที่พัฒนาเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการ การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ หมายถึง การเรียนรู้ซึ่งเด็กได้จัดกระทำกับวัตถุ ได้มีปฏิสัมพันธ์ ักับบุคคล ความคิดและเหตุการณ์ จนกระทั่ง สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วย ตนเอง (Hohmann and Weikart, 1995) ทั้งนี้ องค์ประกอบของ การเรียนรู้แบบลงมือกระทำ ได้แก่

1. การเลือกและตัดสินใจ เด็กจะเป็นผู้เริ่มกิจกรรมจากความสนใจและความตั้งใจของตนเอง เด็กเป็นผู้เลือกวัสดุอุปกรณ์และตัดสินใจว่า จะใช้วัสดุอุปกรณ์นั้นอย่างไร การที่เด็กมีโอกาสเลือกและตัดสินใจทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าได้รับการถ่ายทอดความรู้จากผู้ใหญ่ ดังนั้นผู้ใหญ่ที่ ตระหนักถึงความสำคัญ เรื่อง การเลือก และการตัดสินใจต้องจัดให้เด็กมีอิสระที่จะเลือกได้ตลอด ทั้งวันขณะที่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันไม่ ใช่ว่าเฉพาะ ในช่วงเวลาเล่นเสรีเท่านั้น

2. สื่อ ในห้องเรียนที่เด็กเรียนรู้แบบลงมือกระทำจะมีเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ที่ หลากหลาย เพียงพอ และเหมาะสมกับระดับอายุของเด็ก เด็กต้องมีโอกาสและมีเวลา เพียงพอ ที่จะเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างอิสระ เมื่อเด็กใช้เครื่องมือหรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เด็กจะมีโอกาส เชื่อมโยงการ กระทำต่าง ๆ การเรียนรู้ในเรื่องของ ความสัมพันธ์ และมีโอกาส ในการแก้ปัญหา มากขึ้นด้วย

3. การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสาทสัมผัสทั้ง 5 การให้เด็กได้สำรวจ และจัดกระทำกับวัตถุโดยตรงทำให้เด็กรู้จักวัตถุ หลังจากที่เด็กคุ้นเคยกับวัตถุ แล้วเด็ก จะนำวัตถุต่าง ๆ มาเกี่ยวข้องกันและเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ ผู้ใหญ่มีหน้าที่จัดให้เด็กค้นพบความสัมพันธ์ เหล่านี้ด้วยตนเอง

4. ภาษาจากเด็ก สิ่งที่เด็กพูดจะสะท้อนประสบการณ์และความเข้าใจของเด็ก ในห้อง เรียนที่เด็กเรียนรู้ แบบลงมือกระทำเด็กมักจะเล่าว่าตน กำลังทำอะไร หรือทำอะไรไปแล้วใน แต่ละวัน เมื่อเด็กมีอิสระในการใช้ ภาษา เพื่อสื่อความคิดและรู้จักฟังความคิด เห็นของผู้อื่น เด็กจะเรียนรู้วิธีการพูด ที่เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ได้ พัฒนาการ คิดควบคู่ ไปกับการพัฒนา ความเชื่อมั่นในตนเองด้วย

5. การสนับสนุนจากผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ในห้องเรียนการเรียนรู้แบบลงมือกระทำต้องสร้างความสัมพันธ์กับ เด็ก สังเกตและค้นหา ความตั้งใจ ความสนใจของเด็ก ผู้ใหญ่ควรรับฟังเด็ก ส่งเสริมให้เด็กคิดและ ทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ในห้องเรียนที่เด็กเรียนรู้แบบ ลงมือกระทำ เด็กจะเผชิญกับประสบการณ์สำคัญ ซ้ำแล้วซ้ำ อีกใน ชีวิตประจำวันอย่าง เป็นธรรมชาติ ประสบการณ์สำคัญเป็นกุญแจที่จำเป็นในการสร้าง องค์ความรู้ของ เด็กเป็น เสมือนกรอบความคิด ที่จะทำความเข้าใจการเรียนรู้แบบลงมือ กระทำ เราสามารถให้คำจำกัดความได้ว่า ประสบการณ์สำคัญเป็นส่วนหนึ่งของ ความรู้ที่เด็กจะต้องหามา ให้ได้โดยการปฏิสัมพันธ์กับวัตถุ คน แนวคิด และเหตุการณ์ สำคัญต่างๆ อย่างหลากหลาย ประสบ การณ์สำคัญเป็นกรอบ ความคิดให้กับผู้ใหญ่ในการเข้าใจ การเรียนรู้ของเด็ก สามารถวางแผน การจัดประสพ การณ์เพื่อส่งเสริมและประเมินพัฒนาการของเด็กอย่าง เหมาะสม

1. หลักการจัดประสบการณ์

สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรสถานศึกษา หรือจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการพุทธรธรรม เพื่อ พัฒนาผู้เรียน ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างชัดเจน เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนด้วยหลักพุทธรธรรมอย่าง ต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น

หลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ที่สะท้อนการพัฒนาไตรสิกขาไปพร้อมๆ กัน หรือ

- การจัดหน่วยการเรียนรู้ทุกชั้นให้มีการบูรณาการพุทธธรรมในการเรียนรู้และปฏิบัติ หรือ
- การจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง นำพุทธธรรมมาเป็นฐานในการคิด หรือเป็นเกณฑ์ตรวจสอบการเรียนรู้ การปฏิบัติ หรือเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่หลักธรรมในการพัฒนาตนเองและผู้อื่น
- ประสานร่วมมือกับวัด/คณะสงฆ์ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งสาระพระพุทธศาสนาและกลุ่มสาระหรือกิจกรรมอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนาในบริบทต่างๆ

ทั้งนี้กระบวนการจัดการเรียนรู้มีลักษณะ “สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น” โดยนักเรียนมีกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาทั้งด้านกาย (กายภาวนา) ด้านความประพฤติ (ศีลภาวนา) ด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) และด้านปัญญา (ปัญญาภาวนา) โดยมุ่งให้นักเรียนมีคุณลักษณะ “กิน อยู่ ดู ฟัง เป็น” เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนและสังคมโดยไม่เบียดเบียนผู้ใด และเกื้อกูลในการพัฒนาวัฒนธรรมแสงปัญญา และวัฒนธรรมเมตตา เช่น “การกิน อยู่เป็น” เพื่อยังประโยชน์ในดำรงชีวิตที่อยู่ได้เหมาะสมเป็นไปตามคุณค่าแท้ หรือ “การดู ฟังเป็น” เพื่อเน้นประโยชน์ในการเรียนรู้เพิ่มพูนปัญญา

2. การจัดกิจกรรมประจำวัน

2.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธได้จัดประสบการณ์การเรียนการสอน จัดกิจกรรมวิถีชีวิตประจำวัน ประจำสัปดาห์ หรือในโอกาสต่างๆ เป็นภาพรวมทั้งสถานศึกษา ที่เป็นการปฏิบัติบูรณาการทั้ง ศีล สมาธิ และปัญญา โดยเน้นการมีวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมของ การกิน อยู่ ดู ฟัง ด้วยสติสัมปชัญญะ เพื่อเป็นไปตามคุณค่าแท้ของการดำเนินชีวิต โดยมีกิจกรรม ดังนี้

- มีกิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระ ก่อนเข้าเรียนและก่อนเลิกเรียนประจำวัน (เพื่อใกล้ศาสนา)
- มีกิจกรรมรับศีล หรือทบทวนศีลทุกวัน อาจเป็นบทกลอนหรือเพลง เช่นเดียวกับกิจกรรม แผ่เมตตา (เพื่อให้ตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข)
- มีกิจกรรมทำสมาธิรูปแบบต่าง ๆ เช่น นั่งสมาธิ ท่องอาขยานเพื่อสมาธิ สวดมนต์สร้างสมาธิ หรือทำสมาธิเคลื่อนไหวอื่น ๆ เป็นประจำวันหรือก่อนเรียน (เพื่อพัฒนาสมาธิ)
- มีกิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน (เพื่อให้กินเป็น กินอย่างมีสติ มีปัญญา รู้เข้าใจ)
- มีกิจกรรมอาสาตาวินัยปฏิบัติวินัยหรือศีล (เพื่อให้อยู่เป็น อยู่อย่างสงบสุข)
- มีกิจกรรมประเมินผลการปฏิบัติธรรม (ศีล สมาธิ ปัญญา) ประจำวัน (เพื่อให้อยู่เป็น)
- มีการสวดมนต์ ฟังธรรมประจำสัปดาห์ หรือในวันพระ (เพื่อพัฒนาศีล สมาธิ ปัญญา)
- มีกิจกรรมบันทึกและยกย่องการปฏิบัติธรรม (เน้นย้ำและเสริมแรงการทำมาดี)
- ทุกห้องเรียนมีการกำหนดข้อตกลงในการอยู่ร่วมกัน โดยเข้าใจเหตุผลและประโยชน์ที่มีต่อการอยู่ร่วมกัน (พัฒนาศีล / วินัย ด้วยปัญญา)

กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันและยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย 3 ขวบ มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 8 นาที

วัย 4 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 12 นาที

วัย 5 ขวบ มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 15 นาที

2.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

1. การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้วัยต่างๆ จึงควรจัดกิจกรรม โดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

2. การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่น เครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ผูกช่วยเหลือนตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส้อม ฯลฯ

3. การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

4. การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหารพักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

5. การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทดลองศึกษาออกสถานที่ หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

6. การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

7. การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่างๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆ เช่น แท่งไม้รูปทรงต่างๆ ฯลฯ

2.3 รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน

ตารางกิจกรรมประจำวัน

ช่วงเช้า

เวลา	กิจกรรม
07.30 – 08.15 น.	รับเด็กเป็นรายบุคคล
08.15 – 08.30 น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์
08.30 – 08.40 น.	สนทนาข่าว เหตุการณ์
08.40 – 09.00 น.	การเคลื่อนไหวและจังหวะ
09.00 – 10.30 น.	กิจกรรมในวงกลม
10.30 – 10.50 น.	กิจกรรมสร้างสรรค์
10.50 – 11.20 น.	กิจกรรมเสรี
11.20 – 11.40 น.	เล่นกลางแจ้ง
11.40 – 12.30 น.	พักรับประทานอาหาร (แปรงฟัน)

ช่วงบ่าย

เวลา	กิจกรรม
12.30 – 14.00 น.	นอนพักผ่อน
14.00 – 14.20 น.	เก็บที่นอนล้างหน้า
14.20 – 14.30 น.	พัก (ดื่มนม, อาหารว่าง)
14.30 – 14.45 น.	เกมการศึกษา
14.45 – 15.00 น.	สรุปกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมในกิจวัตรประจำวันเด็ก

การฝึกฝนให้เด็กมีความรับผิดชอบของใช้ส่วนตัว เริ่มจาก การม้วนชุดนอน การม้วนผ้าเช็ดตัว การจัดเก็บตุ้มม้วนต่างๆวันศุกร์ กิจกรรมเหล่านี้นอกจากให้เด็กรู้จักดูแลตนเองในวิถีชีวิตแล้ว และการพัฒนากล้ามเนื้อมือให้มีความแข็งแรงและการประสานสัมพันธ์มือกับตา เด็กๆยังได้ฝึกกล้ามเนื้อมัดเล็ก เรียนรู้รูปทรงของผ้าเช็ดตัว สีของผ้าเช็ดตัว สามารถบอกความรู้สึกเมื่อสัมผัสกับผ้าได้ รู้จักการทำงานร่วมกัน มีความอดทน รอคอยและเห็นความสำคัญของการดูแลตนเอง

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่สอกแทรกแนวการสอนแบบวิถีพุทธ

การทำศิลปะสร้างสรรค์ ช่วยในการพัฒนาร่างกายโดยใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและมือ ตา ประสานสัมพันธ์ ในการทำศิลปะ ได้เรียนรู้วิธีใช้และการเก็บอุปกรณ์ เรียนรู้รูปทรง สี ขนาด รูปร่าง การกะประมาณ คำศัพท์ อุปกรณ์ต่างๆ ลักษณะของวัตถุดิบ สสารของเหลว ผ่านการทำกิจกรรม ฝึกการมีสติกับกายในอิริยาบถต่างๆ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การคิดและทำอย่างเป็นลำดับ ฝึกกล้ามเนื้อมัดเล็กจากการบีบสี การปฏิบัติตาม ข้อตกลง

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะตามแบบวิถีพุทธ

การเคลื่อนไหวของเด็กจะมีพัฒนาการได้ดี ขึ้นอยู่กับความพร้อมของร่างกาย โดยเด็กได้มีโอกาสลงมือทำ มีประสบการณ์ในการเคลื่อนไหว การทรงตัว สร้างความแข็งแรงให้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก การประสานงานของมือกับตา เท้ากับตา ทักษะเหล่านี้จะช่วยให้เด็กได้นำไปใช้ชีวิตประจำวัน และเล่นอย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกฝนทำให้เด็ก ๆ มีพัฒนาการทางกาย แข็งแรงสมบูรณ์ตามวัยและยังช่วยพัฒนาในด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมไปพร้อม ๆ กัน

กิจกรรมที่สอดแทรกก่อนทำกิจกรรมต่าง ๆ

สวดมนต์ก่อนและหลังเลิกเรียน นั่งสมาธิ มีการเวียนเทียนในวันสำคัญทางพุทธศาสนา เข้าค่ายธรรมมะ

กิจกรรมเหล่านี้ภายในโรงเรียนวิถีพุทธจะผ่านทำการกิน การอยู่ การดูแล และการฟัง ด้วยการสอนของครูที่ใช้วัฒนธรรมและบรรยากาศการเรียนรู้มีความเมตตา เอื้ออาทร ไม่เอาเปรียบ เสียสละ และมีความกตัญญูทั้งต่อธรรมชาติและบุคคล

การสร้างบรรยากาศ การเรียนรู้

โรงเรียนอนุบาลวิถีพุทธ ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กในแต่ละวัยเรียนรู้ผ่านการเล่นที่น่าสนใจ สนุกสนาน โดยได้กำหนดพัฒนาและปรับปรุง ดังนี้

ภายในห้องเรียน ห้องเรียนแต่ละห้องจะเน้นความสะอาด สวยงาม ปลอดภัย ตกแต่งบอร์ด ด้วยเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหน่วยที่เด็กกำลังเรียนอยู่ในแต่ละสัปดาห์ ภายในห้องเรียน จะมีมุมประสบการณ์พร้อมสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากการสัมผัสทั้ง 5 เพราะมีความเชื่อว่า สภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดีจากมุมประสบการณ์ เช่น มุมร้านค้า มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมของเล่นพลาสติก มุมดนตรี มุมแต่งตัว มุมนิทาน นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้จัดทำห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ภายในห้องเรียนเพื่อความสะอาดและปลอดภัย ของเด็ก

ภายในห้องเรียน จัดตกแต่งสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาด้วยพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ผักสวนครัว ไม้ยืนต้น หน้าอาคารเรียน จัดให้มีสระน้ำ เพื่อเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น ปลา และมีสวนหย่อมด้านหน้าเพื่อความสวยงาม ความเพลิดเพลิน เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาการของเด็กได้ ศึกษาสถานที่ทำให้เด็กได้สัมผัสธรรมชาติของจริง ส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพจิตดี สนุกสนานกับการเรียนรู้มีคุณครูจัดกิจกรรมให้กับเด็ก ยึดหลักการสะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความรู้สึกเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่เด็กมีระบบในการควบคุมสื่ออย่างเป็นระบบ มีผู้ดูแลรับผิดชอบ มีกระบวนการดังนี้

1. การจัดหา มีการสอบถามความต้องการในการใช้สื่อของครูผู้สอน โดยให้แต่ละห้อง นำเสนอทุกต้นปีการศึกษา
2. การจัดเก็บ สื่อทุกประเภทมีทะเบียนคุม มีเอกสารชัดเจน
3. การจัดการ เมื่อลงทะเบียนแล้วจะแยกให้ครูประจำชั้นรับได้ เก็บได้โดยให้แต่ละห้องนำเสนอทุกต้นปีการศึกษา
4. การซ่อม จะมีการสำรวจสื่อทุกสิ้นภาคเรียน เพื่อดูว่าสื่อใดชำรุดจะซ่อมบำรุงหรือจำหน่าย

ลักษณะของสื่อ แบ่งออกเป็น 6 ประเภท

1. สื่อธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พืช ผัก ผลไม้ ดิน หิน เป็นต้น
2. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร แผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติกราฟ เป็นต้น
3. สื่อวัสดุและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์เพื่อประกอบการเรียน เช่น บัตรคำ หุ่นจำลอง เกมการศึกษา เครื่องมืออุปกรณ์ทดลอง เป็นต้น
4. สื่อที่ไม่ใช่ความเรียง หมายถึง สื่อที่ไม่มีตัวหนังสือกำกับ เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ เครื่องหมายต่าง ๆ
5. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้น เพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโทรทัศน์ วัสดุหรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น เทปบันทึกภาพ (วีดิทัศน์) แถบบันทึกเสียง สไลด์ คอมพิวเตอร์ ซีดี วีซีดี เป็นต้น

แหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนอนุบาลวิถิพุทธ ได้จัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย บูรณาการการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่สนุกสนาน โดยได้ดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้ดังนี้

๑. ภายในห้องเรียน เน้นความปลอดภัย สะอาด สวยงาม ภายในห้องมีมุมประสบการณ์ หรือ ศูนย์การเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงาม ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากการสัมผัสทั้ง สำหรับมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ 5 ได้แก่ มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวิทยาศาสตร์ มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น

2. ภายในโรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ จัดให้มีบรรยากาศที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีต้นไม้มากมายหลายชนิด พันธุ์ไม้ต่าง ๆ และห้องสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และอื่น ๆ

3. ภายนอกโรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ คือ สถานที่ต่าง ๆ เช่น วัด โบสถ์ มัสยิด โรงพยาบาล เทศบาล สถานีตำรวจ ที่ว่าการอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ศาลาว่าการเมืองพัทยา ศาลากลางจังหวัด สถานีดับเพลิง ตลาด และอื่น ๆ ได้กำหนดพาเด็กไปศึกษาเรียนรู้ตามโอกาสที่สมควร

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการต่อเนื่องให้ครอบคลุมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้วางแผนจัดกิจกรรมให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

โรงเรียนอนุบาลวิถียุทธ จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเป็นการประเมินสถานการณ์ปกติขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและช่วงเวลาต่าง ๆ ได้แก่ การสังเกตการสัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรมเด็กและวิเคราะห์ข้อมูล ผลงานที่เก็บอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมาสรุป เพื่อเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน และรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน และต่อเนื่องโดยดำเนินการต่อไปนี้

ก่อนเรียน จัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เช่น ข้อมูลทั่วไป ประวัติสุขภาพ ลักษณะนิสัย

ระหว่างเรียน จัดทำเครื่องประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบบันทึกการเรียน บันทึกสุขภาพ และบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้อาจจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับความสามารถหรือพัฒนาการแต่ละด้านของเด็ก

หลังเรียน มีการนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมารวบรวมสรุปและเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวทุกภาคเรียน

เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ คือ การนำผลประเมินมาสรุปและจัดระบบพัฒนาการ ดังนี้

- ๑ : ระดับปฏิบัติได้ หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้คล่องหรือเชื่อมั่น
 - ๒ : ระดับปฏิบัติได้บางครั้ง หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้แต่บางครั้งไม่คล่องหรือไม่มั่นคง
 - ๓ : ระดับควรส่งเสริม หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้ไม่ชัดเจน
- การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการระดับปฐมวัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้คือ

1. ประเมินพัฒนาการประจำแต่ละกิจกรรม
2. ประเมินพัฒนาการประจำวัน
3. ประเมินพัฒนาการประจำภาค / ปี

วิธีประเมินพัฒนาการ

1. การสังเกต

1.1 ครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การเรียนกิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ

2. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อาจจะมีการบันทึกการสนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่

3. ตรวจสอบผลงานและวิเคราะห์ข้อมูล

สมาชิกในกลุ่ม

1.นางสาวนัฏริณี	สีบานเย็น	รหัส 571081321117
2.นางสาวกมลันทิกา	แก้วบัวดี	รหัส 571081321118
3.นางอุษา	เพชรสีจาง	รหัส 571081321119
4.นางสาวอริสา	เก่งการณ	รหัส 571081312120
5.นางสาวนฤมล	ฟิ่งพันธ์	รหัส 571081312121
6.นางสาวประภาพร	พลเรือน	รหัส 571081312123
7.นางสาวชฎาพร	เดชคง	รหัส 571081312125
8.นางสาวนฤนาท	กล่อมสุภาพ	รหัส 571081312134
9.นางสาวกุลรัตน์	สุขศรี	รหัส 571081312135